

คำวินิจฉัยของ นายสุธี สุทธิสมบุรณ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๘/๒๕๕๖

วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลอาญาส่งคำโต้แย้งของผู้คัดค้านที่ ๑ และที่ ๒ (นางรัตนภรณ์ ชมภูเลิศ กับพวก)
ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลอาญาขอให้สำนักงานศาลยุติธรรมส่งคำโต้แย้งของนางรัตนภรณ์ ชมภูเลิศ ผู้คัดค้านที่ ๑ และนายสมใจ อนุจารวัฒน์ และนางสาวกันยารัตน์ อนุจารวัฒน์ ในฐานะผู้จัดการมรดกของนายเทียม อนุจารวัฒน์ ผู้คัดค้านที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขคำที่ ม. ๒๖/๒๕๓๕ ซึ่งเป็นผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง สรุปได้ดังนี้

๑. เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๓๕ เจ้าพนักงานกองปราบปรามยาเสพติด สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) ได้ทำการจับกุม นายประเสริฐ เหล่าณารุ่งเรือง นางรัตนภรณ์ ชมภูเลิศ ผู้ร้องที่ ๑ นายดีหรือดี ผลทอง และนายยงยุทธ อนุจารวัฒน์ รวม ๔ คน พร้อมเงินสดของกลางและของกลางอื่นๆ อีกหลายรายการ โดยกล่าวหาบุคคลทั้งสี่ว่า สมคบโดยการตกลงกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป เพื่อกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เมทแอมเฟตามีน ซึ่งเป็นวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ตามพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ และเป็นยาเสพติดให้โทษตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๕ และได้นำบุคคลทั้งสี่พร้อมของกลางทั้งหมด ส่งพนักงานสอบสวน กองบังคับการสอบสวน กองบัญชาการปราบปรามยาเสพติด ทำการสอบสวน ดำเนินคดี

๒. ระหว่างการสอบสวนดำเนินคดี เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (เลขาธิการ ป.ป.ส.) ได้อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ๗ มาตรา ๑๕ วรรคสอง และมาตรา ๒๑ มีคำสั่งลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๓๕

ให้ตรวจสอบทรัพย์สินของผู้ร้องที่ ๑ เป็นกรณีเร่งด่วนและมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินแทน และมีคำสั่งลงวันที่ ๒๑ และ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๓๘ ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ร้องที่ ๑ ไว้ชั่วคราว คือ ทรัพย์สินอื่นรวมทั้งเงินฝากและดอกเบี้ยในบัญชีธนาคารต่างๆ จำนวน ๗ รายการ รวมเป็นเงินประมาณ ๑๓ ล้านบาทเศษ และแจ้งให้ผู้ร้องที่ ๑ เพื่อให้พิสูจน์การได้มาซึ่งทรัพย์สินดังกล่าว ผู้ร้องที่ ๑ ให้ถ้อยคำต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ว่า ได้ทรัพย์สินมาจากการค้าขายร้านขายของชำชื่อร้านย่งฮวด แต่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบพบว่า ร้านดังกล่าวเป็นร้านเล็กๆ และจากหลักฐานการเสียภาษีพบว่านายเทียม อนุจารวัฒน์ สามีนของผู้ร้องที่ ๑ ได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภ.ง.ด. ๕๐) ของร้าน ระบุรายได้ในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ จำนวน ๑๒๐,๐๐๐ บาท พ.ศ. ๒๕๓๖ จำนวน ๑๕๐,๐๐๐ บาท ส่วนปี พ.ศ. ๒๕๓๗ และ พ.ศ. ๒๕๓๘ ไม่มีการยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษี พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่า ทรัพย์สินที่ผู้ร้องที่ ๑ มีอยู่หรือได้มานั้น เกินกว่าฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพ หรือกิจกรรมอย่างอื่นโดยสุจริต ประกอบกับผู้ร้องที่ ๑ มีพฤติการณ์เป็นนักค้าแอมเฟตามีนรายสำคัญเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติดมาเป็นเวลาช้านานและไม่สามารถแสดงหลักฐานได้ว่า เงินฝากธนาคารดังกล่าวไม่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือได้รับมาโดยสุจริตมีคำตอบแทน หรือเป็นทรัพย์สินที่ได้มาตามสมควรในทางศีลธรรมอันดี จึงเสนอให้คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินวินิจฉัย เพื่อมีคำสั่งให้อายัดทรัพย์สินซึ่งเป็นเงินฝากในบัญชีต่างๆ ดังกล่าว

๓. คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ๗ มาตรา ๑๖ (๓) วินิจฉัยว่า ทรัพย์สินดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และมีคำสั่งลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ ให้อายัดทรัพย์สินของผู้ร้องที่ ๑ ทั้ง ๗ รายการดังกล่าว

๔. ต่อมาเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด (กองคดียาเสพติดกรุงเทพเหนือ ๑) ได้ยื่นฟ้องบุคคลผู้ถูกจับกุมทั้งสิ้นสี่เป็นจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๔ ตามลำดับ ในฐานความผิด สมคบโดยการตกลงกันตั้งแต่สองคนขึ้นไปเพื่อกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ต่อศาลอาญา เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๕๓๕/๒๕๓๘

๕. หลังจากพนักงานอัยการยื่นฟ้องผู้ร้องที่ ๑ เป็นจำเลยที่ ๒ ในคดีหมายเลขดำที่ ๕๓๕/๒๕๓๘ แล้ว ได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ

ยาเสพติด ๑ มาตรา ๒๗ โดยยื่นคำร้องต่อศาลอาญา เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๓๕ เป็นคดีหมายเลขดำ
ที่ ม. ๒๖/๒๕๓๕ ขอให้ศาลมีคำสั่งริบทรัพย์สินทั้ง ๗ รายการดังกล่าวของผู้ร้องที่ ๑ ให้ตกเป็นของ
กองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิด
เกี่ยวกับยาเสพติด ๑ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๑

๖. ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๑ พนักงานอัยการได้ยื่นคำร้องขอริบทรัพย์สินผู้ร้อง
ที่ ๑ (เพิ่มเติม) และของนายเทียม อนุจารวัฒน์ สามีนของผู้ร้องที่ ๑ ต่อศาลอาญา รวม ๘๖ รายการ
ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปราม
ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ๑ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๑ เนื่องจากการตรวจสอบทรัพย์สิน
ของผู้ร้องที่ ๑ ได้ตรวจพบและมีหลักฐานเป็นที่เชื่อได้ว่าทรัพย์สินของนายเทียม ๑ สามีนของผู้ร้องที่ ๑
เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ร้องที่ ๑ ซึ่งเลขานุการ ป.ป.ส.
ได้มีคำสั่งระหว่างวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๓๘ ถึงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๓๕ ให้ยึดและอายัดไว้ชั่วคราว
และคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปราม
ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ๑ มาตรา ๑๖ (๓) วินิจฉัยว่า ทรัพย์สินดังกล่าวเป็นทรัพย์สิน
ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และมีคำสั่งลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๓๕
ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ร้องที่ ๑ และนายเทียม ๑ ตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบ และ
เลขานุการ ป.ป.ส. ได้มีคำสั่งให้ยึดและอายัดไว้ชั่วคราวดังกล่าวแล้ว

๗. วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๔๒ ผู้ร้องที่ ๑ (ศาลอาญาให้เรียกว่าผู้คัดค้านที่ ๑) ยื่นคำแถลง
คัดค้านคำร้อง ขอริบทรัพย์สินสรุปว่า

(๑) ไม่ได้กระทำความผิดตามฟ้อง

(๒) มติในการประชุมและคำสั่งของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินที่ให้อายัดทรัพย์สิน
ขัดกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญตรงกับรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน คือ มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติว่า
ในคดีอาญา ต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และวรรคสองบัญญัติว่า ก่อนมี
คำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำ
ความผิดมิได้ และตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖ บัญญัติว่า ท่านให้สันนิษฐาน
ไว้ก่อนว่าบุคคลทุกคนกระทำการโดยสุจริต ความเห็นและดุลพินิจของเลขานุการ ป.ป.ส. ตามคำร้อง
ของโจทก์ ผู้ร้องที่ ๑ เห็นว่า ผ่าฝืนต่อบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว จึงเป็นการไม่ชอบ

(๓) ขณะคดีหมายเลขดำที่ ๕๓๕/๒๕๓๕ อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ฉบับปัจจุบันได้ประกาศใช้บังคับ ผู้ร้องที่ ๑ จึงเห็นว่า การที่โจทก์ยื่นคำร้องขอริบทรัพย์สิน ผู้ร้องที่ ๑ (เพิ่มเติม) และนายเทียม ๑ (สามีของผู้ร้องที่ ๑ ซึ่งถึงแก่กรรมไปแล้ว) ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๑ เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ วรรคสอง ใช้บังคับไม่ได้ตามมาตรา ๖ (ทั้งนี้ ผู้ร้องที่ ๑ ถือว่า โจทก์ได้สละคำร้องขอให้ริบทรัพย์สินผู้ร้องที่ ๑ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๓๕ เพราะรายการทรัพย์สินที่ขอให้ริบตามคำร้องลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๑ ได้รวมรายการทรัพย์สินตามคำร้อง ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๓๕ ไว้ทั้งหมดแล้ว) ผู้ร้องที่ ๑ จึงขอให้ศาลมีคำสั่งยกคำร้องขอริบทรัพย์สิน ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๑ ของโจทก์ และคืนเงินของกลางส่วนใหญ่ของผู้ร้องที่ ๑

๘. วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๔๕ นายสมใจ อนุจารวัฒน์ และนางสาวกันยารัตน์ อนุจารวัฒน์ ในฐานะผู้จัดการมรดกของนายเทียม อนุจารวัฒน์ ผู้ร้องที่ ๒ (ศาลอาญาให้เรียกว่าผู้คัดค้านที่ ๒) ยื่นคำร้องคัดค้านคำร้องขอริบทรัพย์สินของโจทก์ สรุปเฉพาะในส่วนที่มีการอ้างว่าขัดต่อรัฐธรรมนูญ ดังนี้

(๑) ในวันที่โจทก์ยื่นคำร้องขอริบทรัพย์สิน คือวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๑ นั้น คดีอาญา หมายเลขดำที่ ๕๓๕/๒๕๓๕ อยู่ในระหว่างพิจารณาของศาลอาญา ดังนั้น คำร้องของโจทก์เพื่อขอให้ริบทรัพย์สินของผู้ร้องที่ ๑ และนายเทียม ๑ สามี ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๑ เป็นระยะเวลาภายหลังที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ประกาศใช้บังคับแล้ว จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ หมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๘

(๒) นายเทียม ๑ ผู้ตายซึ่งเป็นเจ้าของทรัพย์สินตามคำร้องขอให้ริบทรัพย์สิน ไม่เคยเกี่ยวข้องกับกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ทั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่เคยแจ้งคำสั่งการตรวจสอบทรัพย์สิน ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน และให้นายเทียม ๑ แสดงพยานหลักฐานการได้มาซึ่งทรัพย์สิน ก่อนที่นายเทียม ๑ จะถึงแก่ความตาย ทรัพย์สินที่นายเทียม ๑ ได้มาและมีอยู่ หาได้เกินกว่าฐานะหรือความสามารถในการประกอบอาชีพโดยสุจริต คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินจะอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ๑ มาตรา ๒๕ วรรคท้าย มาลบล้างหรือหักล้างประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖ และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ ไม่ได้ ขอให้ศาลมีคำสั่งยกคำร้องขอริบทรัพย์สินที่โจทก์ยื่นต่อศาลและส่งคืนทรัพย์สินให้ผู้ร้องที่ ๒ ในฐานะผู้จัดการมรดกของนายเทียม ๑ ต่อไป

๕. ผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ ยื่นคำร้องลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ต่อศาลว่า ผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ ได้ต่อสู้คดีไว้ว่า การยึดอายัดทรัพย์สินได้กระทำภายหลังที่กฎหมายรัฐธรรมนูญได้ประกาศใช้บังคับแล้ว ผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ จึงขอให้ศาลวินิจฉัยข้อกฎหมายและหรือส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญตีความเพื่อประโยชน์ของผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ ต่อไป

๑๐. ศาลอาญาพิจารณาเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ โดยพิเคราะห์คำร้องของผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ เห็นว่า คดีนี้ผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ ยื่นคำร้องคัดค้านมิให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินโดยอ้างว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ฯ มาตรา ๒๕ วรรคท้าย ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ มาตรา ๓๓ วรรคสอง กรณีจึงเป็นปัญหาว่าพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๕ วรรคท้าย ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ จึงให้รอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งสำนวนไปให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

๑๑. สำนักงานศาลยุติธรรมส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาสรุปว่า ศาลอาญาขอให้สำนักงานศาลยุติธรรมส่งข้อโต้แย้งของนางรัตนภรณ์ ฯ ผู้คัดค้านที่ ๑ และนายสมใจ ฯ นางสาวกันยรัตน์ ฯ ผู้คัดค้านที่ ๒ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ม. ๒๖/๒๕๓๕ ซึ่งโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๔

ประเด็นที่ต้องพิจารณาเบื้องต้น คำร้องของสำนักงานศาลยุติธรรมที่ส่งข้อโต้แย้งของผู้คัดค้านที่ ๑ และที่ ๒ กรณีพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๔ เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย บังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติ มาตรา ๖ และยังไม่มีการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ประเด็นที่คู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติของพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๑ เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีนี้ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๘ ต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น กรณีจึงเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ประเด็นที่ต้องพิจารณาคือข้อโต้แย้งของผู้คัดค้านที่ ๑ และที่ ๒ คือ พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๘ บัญญัติว่า

มาตรา ๓๓ “ในคดีอาญา ต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด

ก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้”

มาตรา ๔๘ “สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครอง ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

การสืบทอดย่อมได้รับความคุ้มครอง สิทธิของบุคคลในการสืบทอด ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ”

พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๑

มาตรา ๒๕ “บรรดาทรัพย์สินซึ่งพนักงานอัยการได้ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง ให้ศาลไต่สวน หากคดีมีมูลว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินนั้น เว้นแต่บุคคลซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินได้ยื่นคำร้องขอคืนก่อนคดีถึงที่สุด และแสดงให้ศาลเห็นว่า

(๑) ตนเป็นเจ้าของที่แท้จริง และทรัพย์สินนั้นไม่ได้เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือ

(๒) ตนเป็นผู้รับโอน หรือผู้รับประโยชน์ และได้ทรัพย์สินนั้นมาโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน หรือได้มาตามสมควรในทางศีลธรรมอันดี หรือในทางกุศลสาธารณะ

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ถ้าปรากฏหลักฐานว่าจำเลยหรือผู้ถูกตรวจสอบเป็นผู้เกี่ยวข้องหรือเกี่ยวข้องกับกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาก่อน ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบรรดาเงินหรือทรัพย์สินที่ผู้นั้นมีอยู่หรือได้มาเกินกว่าฐานะ หรือความสามารถในการประกอบอาชีพหรือกิจกรรมอย่างอื่นโดยสุจริต เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด”

มาตรา ๓๑ “ทรัพย์สินที่ศาลมีคำสั่งให้ริบตามมาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ ให้ตกเป็นของกองทุน”

พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ตราขึ้นใช้บังคับเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดโดยเฉพาะ และมุ่งเอาผิดต่อผู้ค้ายาเสพติดระดับนายทุนและตัวการสำคัญที่อยู่เบื้องหลังการกระทำความผิด และริบทรัพย์สินที่ได้รับมาจากการค้ายาเสพติด เพื่อขจัดแหล่งเงินทุนในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

เนื่องจากประเด็นพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๘ หรือไม่ ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๒๗/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๖ แล้วว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๘ จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยซ้ำในประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยไว้แล้วอีก

สำหรับพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๑ เป็นผลที่เกิดขึ้นเมื่อศาลมีคำสั่งให้ริบทรัพย์สินตามมาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ มิใช่บทบัญญัติของกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีกรณีไม่ต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ จึงไม่รับไว้วินิจฉัย

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๘

นายสุธี สุทธิสมบุรณ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

LIRT